



ข้อมูลพื้นฐาน

จังหวัดสุรินทร์



044 558 394

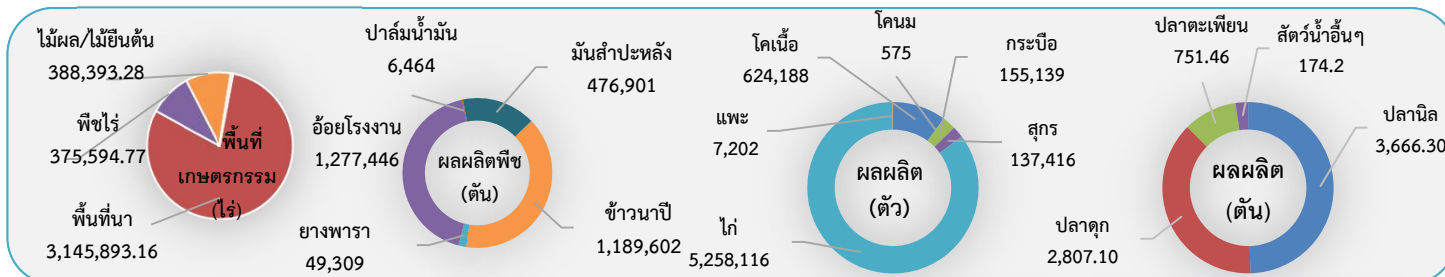


<https://www.opsmoac.go.th/surin-home>

จังหวัดสุรินทร์มีพื้นที่ทั้งหมด 5,077,535.00 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 3,926,065.36 ไร่ (77.33% ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่นา 3,145,893.16 ไร่ พืชไร่ 375,594.77 ไร่ ไม้ยืนต้นและไม้ผล 388,393.28 ไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทาน 194,233 ไร่ (4.95% ของพื้นที่เกษตรกรรม) มีพื้นที่รับประโยชน์จากน้ำ 225,587 ไร่ (5.75% ของพื้นที่เกษตรกรรม) พื้นที่ สปก. เนื้อที่ประมาณ 1,729,236 ไร่

แบ่งการปกครองออกเป็น 17 อำเภอ 158 ตำบล 2,128 หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 27 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 144 แห่ง ชุมชน 41 ชุมชน ประชากรทั้งสิ้น 1,367,842 คน เป็นชายจำนวน 679,575 คน และหญิงจำนวน 688,267 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 421,268 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนภาคการเกษตร จำนวน 218,612 ครัวเรือน มีแรงงานในครัวเรือนภาคการเกษตร จำนวน 614,510 ราย รายได้เฉลี่ย 215,112 ต่อคนต่อปี

- เนื้อที่ทำการเกษตรทั้งสิ้น 3,926,065.36 ไร่
- พื้นที่นาข้าว ประมาณ 3,145,893.16 ไร่ หรือร้อยละ 61.96 ของเนื้อที่ทั้งหมด
- พืชไร่ 375,594.77 ไร่ หรือร้อยละ 7.4 ของเนื้อที่ทั้งหมด
- ไม้ยืนต้นและไม้ผล 388,393.28 ไร่ หรือร้อยละ 7.65 ของเนื้อที่ทั้งหมด
- พื้นที่เกษตรอื่นๆ 16,184.15 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่ทั้งหมด
- พื้นที่ชลประทานจำนวน 194,233 ไร่ หรือร้อยละ 4.95 ของพื้นที่เกษตรกรรม



สินค้าเด่น/GI

1. ข้าวหอมมะลิสุรินทร์ "หอม ยาว ขาว นุ่ม" มีกลิ่นหอมตามธรรมชาติปลูกในพื้นที่ อ.เมืองสุรินทร์ อ.ลำดวน อ.ปราสาท และ อ.เขวาสินรินทร์
2. ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ คือข้าวพันธุ์ชาวดอกมะลิ 105 และพันธุ์ กข 15 ซึ่งปลูกในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (อ.ชุมพลบุรี) ในฤดูนาปี และมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ
3. เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน เส้นไหมเป็นสีเหลืองทอง มีความมันลื่น นุ่มนวล เหนียว และสม่ำเสมอ ผ่านการสาวด้วยมือผลิตจากตัวไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้าน เลี้ยงด้วยใบหม่อนที่ปลูกขึ้นเอง (พื้นที่เลี้ยง บ้านสระ อ.ปราสาท)
4. เนื้อสุรินทร์ หมายถึง เนื้อโคขุนคุณภาพสูง ที่มีลักษณะเนื้อสีแดงอมชมพู มีไขมันแทรก ผลิตจากโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมในพื้นที่และโคสายพันธุ์วากิว 100 เปอร์เซนต์ ทำให้ได้เนื้อลูกผสมสายเลือดวากิว 50 เปอร์เซนต์ขึ้นไป ผ่านกระบวนการเลี้ยง การแปรรูปและการตัดแต่งซากอย่างถูกต้องลักษณะในขอบเขตพื้นที่ของจังหวัดสุรินทร์

GPP ณ ราคาประจำปีในปี พ.ศ.2567 มูลค่า 93,804 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.5 ของ GDP ประเทศไทย ขยายตัวร้อยละ 1.1 ประชากรมีรายได้ต่อหัว 91,894 บาท/คน/ปี มีประชากร 421,268 ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร 218,612 ครัวเรือน

ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

การรับรอง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
1) ข้าว		
มาตรฐาน Organic Thailand	730 ราย/43 กลุ่ม	8,491
มาตรฐานสากล	1,769 ราย	38,917
มาตรฐาน PGS	247 ราย	2,082
มาตรฐาน PGS Surin	3,129 ราย	17,837
รวม	4,941 ราย / 63 กลุ่ม	67,186
2) พืช (แปลง)	139 ราย	190.87
รวมทั้งสิ้น	139	190.87
3) ประมง (ราย)	110 ราย	163.5 ไร่
รวมทั้งสิ้น	110	163.5
4) ปศุสัตว์	10	384 (ตัว)
รวมทั้งสิ้น	10	384 (ตัว)
รวมทุกชนิดสินค้า	5,200 ราย / 43 กลุ่ม	67,540 ไร่ 384 (ตัว)

การรับรอง GAP

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนแปลง
1) พืชผัก (แปลง)	848	811.29	2,007
2) ข้าว	18 กลุ่ม 551 ราย	6,936	
3) ประมง	111	569.55	
4) หม่อน	25	76.3	
5) ปศุสัตว์	65	1,451,630 ตัว	
6) ยางพารา	124	1,113	
รวมทั้งสิ้น	1,724 ราย 18 กลุ่ม	9,506	2,007

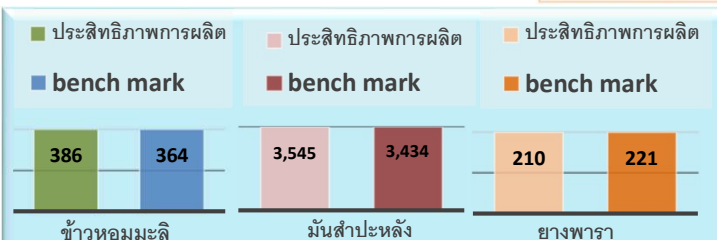
สินค้า GI ของจังหวัด

ชนิดสินค้า GI	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่เพาะปลูก	ปริมาณผลผลิต (ตัน)
ข้าวหอมมะลิสุรินทร์	510	7,277	2,765 ตัน
ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้	192	5,448	2,070 ตัน
เส้นไหมไทยพื้นบ้าน	13	-	100 กก.

สุรินทร์

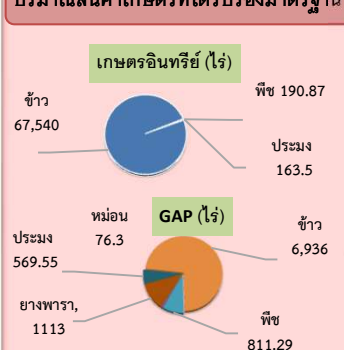
Info Graphic

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด



ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ด้านพืช กก./ไร่

ปริมาณสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐาน



ภัยพิบัติด้านการเกษตร

ภัยอันเนื่องมาจากภาวะแห้งแล้งของภาคอีสานตอนบน

ด้านพืช

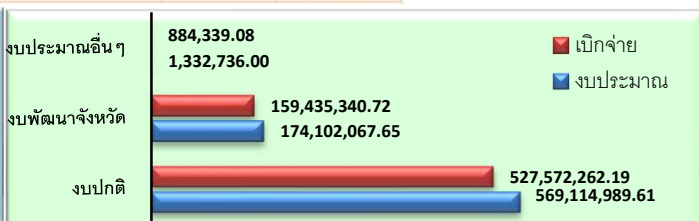
พื้นที่เกษตรได้รับผลกระทบ จำนวน 4 อำเภอ 13 ตำบล 48 หมู่บ้าน เกษตรกรประสบภัย 258 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรเสียหาย 152,94 ไร่

ด้านปศุสัตว์

พื้นที่ประสบภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ จำนวน 3 อำเภอ 11 ตำบล เกษตรกรประสบภัย จำนวน 62 ราย สัตว์ตายทั้งสิ้น 644 ตัว สูญหาย 53 ตัว วงเงินช่วยเหลือ 2,145,780 บาท ให้ความช่วยเหลือเรียบร้อยแล้ว

สถานการณ์การเกิดอุทกภัย

จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ ในพื้นที่ ๑๒ อำเภอ โดยเป็นด้านพืช ๑๓ อำเภอ คาดว่าพื้นที่เกษตรเสียหาย ๙๑,๒๐๕.๕๐ ไร่ ด้านประมง ๖ อำเภอ คาดว่าปลาเสียหาย ๑,๓๐๕ บ่อ พื้นที่ ๘๑๔.๘๐ ไร่ ด้านปศุสัตว์ ๒ อำเภอ คาดว่าเกษตรกรได้รับความเสียหาย ๕๗ ราย สัตว์ประสบภัย ๔๔๒ ตัว



ปี 2568 มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาการเกษตร รวม 744,549,793.26 บาท เบิกจ่ายแล้ว 687,891,941.99 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.93 (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2568)

งบ Function มีการใช้จ่าย คือ

- โครงการเกษตรอินทรีย์ : เกษตรกรได้รับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน
- โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร : เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจด้านการผลิตตามระบบมาตรฐาน GAP และส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเข้าสู่ระบบมาตรฐานเกษตร GAP เพิ่มมากขึ้น

งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีการใช้จ่าย คือ

- โครงการพัฒนาและส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ อย่างครบวงจรและยั่งยืนส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์จังหวัดสุรินทร์ พัฒนาการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อเข้าสู่ระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำด้านการเกษตร
- โครงการพัฒนาและขยายผลเกษตรอินทรีย์สู่ชุมชนภายใต้โครงการเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมระบบการรับรองสินค้าเกษตรแบบมีส่วนร่วม (PGS Surin) ยกระดับการผลิตข้าวหอมมะลิสุรินทร์

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสุรินทร์

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่ทั้งหมด 5,077,535.00 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 3,926,065.36 ไร่ (77.33% ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่นา 3,145,893.16 ไร่ พืชไร่ 375,594.77 ไร่ ไม้ยืนต้นและไม้ผล 388,393.28 ไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทาน 194,233 ไร่ (4.95% ของพื้นที่เกษตรกรรม) มีพื้นที่รับประโยชน์จากน้ำ 225,587 ไร่ (5.75% ของพื้นที่เกษตรกรรม)

ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	442,612.22	8.72
พื้นที่น้ำ	201,769.49	3.97
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	359,225.04	7.07
พื้นที่อื่นๆ	147,862.89	2.91
พื้นที่การเกษตร	3,926,065.36	77.33
พื้นที่นา	3,145,893.16	61.96
พืชไร่	375,594.77	7.4
ไม้ยืนต้น และไม้ผล	388,393.28	7.65
พื้นที่เกษตรอื่นๆ	16,184.15	0.32
พื้นที่ทั้งหมด	5,077,535.00	100.00

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน 2565

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) น้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน 16 อ่าง ปริมาณน้ำในปัจจุบัน 153.55 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 105.68 % ของปริมาณน้ำเก็บกัก 145.298 ล้าน ลบ.

2) ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568 ถึง 31 ตุลาคม 2568 วัดได้ 1,415.9 มม. คิดเป็นร้อยละ 112.59 ของปริมาณฝนเฉลี่ย (ปี 2540 - 2566 ซึ่งวัดได้ 1,258.0 มม.) (แหล่งที่มา : โครงการชลประทานสุรินทร์)

3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัด จำแนก 4 ด้าน

- อุปโภคบริโภค 17.08 ล้าน ลบ.ม.
- ระบบนิเวศน์ 3.00 ล้าน ลบ.ม.
- เกษตรกรรม 90.540 ล้าน ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม 0.300 ล้าน ลบ.ม.

4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic) จังหวัดสุรินทร์มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ 5 ชนิด โดยมีการเพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ดังนี้

ชนิดพืช	เหมาะสมสูง	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมเล็กน้อย	ไม่เหมาะสม
ข้าว	147,778.60	1,895,235.21	1,112,282.95	255,877.74
ยางพารา	607.61	186,917.84	4,643.04	19,035.71
อ้อย	17.07	193,718.58		2,159.71
มันสำปะหลัง		48,757.36	8,136.45	95,769.15
ปาล์มน้ำมัน ปี 2566			439.89	2,911.89

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross provincial product : GPP) ณ ราคาประจำปีในปี พ.ศ.2567 จังหวัดสุรินทร์ มีมูลค่า 93,804 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.5 ของ GDP ประเทศไทย ขยายตัวร้อยละ 1.1 ประชากรมีรายได้ต่อหัว 91,894 บาท/คน/ปี จำนวนประชากร 1,367,842 คน 421,268 ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร 218,612 ครัวเรือน

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก	เนื้อที่เก็บเกี่ยว/ให้ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)	
				เนื้อที่ปลูก	เนื้อที่เก็บ
ข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2567/68	3,097,970	3,083,407	1,189,602	384	386
มันสำปะหลัง ปี 2566	169,003	134,545	476,901	2,822	3,545
ยางพารา ปี 2567	237,612	234,501	49,309	207	210
อ้อยโรงงาน ปีเพาะปลูก 2567/68	137,850	129,165	1,277,446	9,266	9,890
ปาล์มน้ำมัน ปี 2567	4,920	4,863	6,464	1,313	1,329

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

ชนิดสัตว์ที่เลี้ยง	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวนสัตว์ที่เลี้ยง (ตัว)
ไก่	127,735	5,258,116
- ไก่เนื้อ	1,057	554,361
- ไก่ไข่	6,951	270,033
- ไก่พื้นเมือง	118,944	4,402,409
- ไก่ลูกผสม	783	31,313
สุกร	7,372	137,416
โคเนื้อ	109,132	624,188
กระบือ	32,399	155,139

1.6 สัตว์น้ำเศรษฐกิจ

จังหวัดสุรินทร์ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา จำนวน 11,625 ราย เนื้อที่เลี้ยงรวม 7,995.29 ไร่ สัตว์น้ำที่มีการเพาะเลี้ยงในจังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย

- ปลานิล เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง จำนวน 6,937 ราย เนื้อที่เลี้ยงรวม 4,993.56 ไร่
- ปลาดุก เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง จำนวน 3,125 ราย เนื้อที่เลี้ยงรวม 1,972.80 ไร่
- ปลาดูเกียน เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง จำนวน 1,104 ราย เนื้อที่เลี้ยงรวม 668.27 ไร่
- สัตว์น้ำอื่นๆ เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง จำนวน 459 ราย เนื้อที่เลี้ยงรวม 360.65 ไร่

มีปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 5,927.18 ตัน มูลค่า 401,573,060 บาท แบ่งเป็นผลผลิตที่ได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 2,856 ตัน และผลผลิตที่จับได้จากแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน 3,071.18 ตัน

- ปัญหา/ความเสี่ยง/แนวโน้มความเสียหาย จากข้อมูลปริมาณผลผลิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและจากผลจับสัตว์น้ำจืดจากแหล่งธรรมชาติ ในจังหวัดสุรินทร์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2566 และคาดการณ์ว่าปี 2567 จะเพิ่มขึ้นอีก ผลการประเมินภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดสุรินทร์ของสำนักเศรษฐกิจการเกษตร ไตรมาส 1 ปี 2567 พบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาประมงเพิ่มขึ้น 1.1 % มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเพิ่มขึ้น

1.7 สินค้าเด่น / สินค้า GI ของจังหวัด

1) **ข้าวหอมมะลิสุรินทร์** ลักษณะเด่น "หอม ยาว ขาว นุ่ม" ซึ่งหมายถึง ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง และข้าวขาวที่แปรรูปมาจากข้าวเปลือกพันธุ์ข้าวหอมที่ไวต่อแสง คือ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 และพันธุ์ กข 15 ที่ผลิตในจังหวัดสุรินทร์ ในฤดูนาปี และมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ (ปลูกในพื้นที่ 6 อำเภอ คือ อ.ลำดวน อ.ปราสาท อ.จอมพระ อ.ศีขรภูมิ อ.เมืองสุรินทร์ และ อ.เขวาสินรินทร์)

2) **ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้** ลักษณะเด่น ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง และข้าวขาว ที่แปรรูปมาจากข้าวเปลือกพันธุ์ข้าวหอมที่ไวต่อช่วงแสง คือ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 และพันธุ์ กข 15 ซึ่งปลูกในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ในฤดูนาปี และมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ (อำเภอชุมพลบุรี จำนวน 4 ตำบล คือ ตำบลไพรขลา ต. นาหนองไผ่ ตำบลชุมพลบุรี และตำบลหนองเรือ)

3) **เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน** ลักษณะเด่น เป็นเส้นไหมดิบที่ผ่านการสาวด้วยมือ ผลิตจากตัวไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้าน ที่เลี้ยงโดยใบหม่อนที่ปลูกขึ้นเองในพื้นที่ 20 จังหวัด ในภาคอีสาน เส้นไหมเป็นสีเหลืองทอง มีความมัน เลื่อม นุ่มนวล เหนียว และสม่ำเสมอสามารถทำเป็นเส้นยืนและเส้นพุ่งได้ (พื้นที่เลี้ยง บ้านสระ อำเภอปราสาท จำนวน 1 กลุ่ม สมาชิก 13 ราย ผลิตเส้นไหมได้ 100 กก./ ปี)

ชนิดสินค้า GI	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่เพาะปลูก	ปริมาณผลผลิต (ตัน)
ข้าวหอมมะลิสุรินทร์	510	7,277	2,765 ตัน
ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้	192	5,448	2,070 ตัน
เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน	13		100 กก.

4) **เนื้อสุรินทร์ หรือ SURIN BEEF หรือ NUER SURIN** หมายถึง เนื้อโคขุนคุณภาพสูง ที่มีลักษณะเนื้อสีแดงอมชมพู มีไขมันแทรก เมื่อปรุงสุกจะให้รสชาติที่ดี เนื้อนุ่ม และไม่มีการกลั่นสาร มีระดับคะแนนไขมันแทรกที่ 3 ขึ้นไปตามมาตรฐานการตัดเกรดเนื้อโคของญี่ปุ่น ซึ่งผลิตจากโคเนื้อลูกผสมระหว่างโคสายพันธุ์ลูกผสมในพื้นที่และโคสายพันธุ์วากิว 100 เปอร์เซนต์ ทำให้ได้โคเนื้อลูกผสมสายเลือดวากิว 50 เปอร์เซนต์ขึ้นไป ที่ผ่านกระบวนการเลี้ยง การแปรรูปและการตัดแต่งซากอย่างถูกต้องสุขลักษณะในขอบเขตพื้นที่ของจังหวัดสุรินทร์

1.7 สุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP เเด่น ของจังหวัด ได้แก่

1) ประเภทอาหาร

1.1) กาละแมศศีขรภูมิปราสาทเดียว นายเกรียงชัย ตั้งขลิทกุล เลขที่ 211-212 หมู่ที่ 2 ตำบลระแงง อำเภอศีขรภูมิ

1.2) ข้าวสาร : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์ตำบลบุฤๅษี เลขที่ 7 ต.บุฤๅษี อ.เมืองสุรินทร์

2) ประเภทเครื่องดื่ม

2.1) น้ำหม่อนเบอร์รี่ นายอาทร แสงโสมวงศ์ เลขที่ 162,164 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์

2.2) จมูกข้าว กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรจมูกข้าว ข้าวยา เลขที่ 150 หมู่ที่ 1 ตำบลคอโค อำเภอเมืองสุรินทร์

3) ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย

3.1) ผ้าหมักโคลนลายปราสาท กลุ่มทอผ้าไม้แก้มงคหลหมักโคลน เลขที่ 20 หมู่ที่ 7 ตำบลจารพัด อำเภอศีขรภูมิ

3.2) สร้อยคอ อเมทิสต์เรียงร้อยผ้าไหม รุ่งเรืองเครื่องประดับ เลขที่ 228 หมู่ที่ 3 ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์

- 4) ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก ได้แก่
- 4.1) กระเช้าหวาย ร้านวังหวาย เลขที่ 8/3 หมู่ที่ 4 ตำบลเมืองที่ อำเภอเมืองสุรินทร์
- 4.2) จักสานจากต้นกก กลุ่มถักกระเป่า เลขที่ 49 หมู่ที่ 11 ตำบลหนองบัวบาน อำเภอรัตนบุรี
- 5) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ได้แก่
- 5.1) ครีมอาบน้ำขมิ้นไพร กลุ่มสตรีชุมชนหนองบัว-ดองกะเม็ด เลขที่ 25/1 หมู่ที่ 4 ตำบลเมืองที่ อำเภอเมืองสุรินทร์
- 5.2) สบู่รังไหม ใบหม่อน นายบุญธรรม สามลักษณ์ เลขที่ 322/4 หมู่ที่ 11 ตำบลหนองบัวบาน อำเภอรัตนบุรี

1.8 สถาบันเกษตรกร

1.8.1 สหกรณ์การเกษตร

จังหวัดสุรินทร์มีสหกรณ์การเกษตรทั้งหมด 83 แห่ง สมาชิก 239,025 ราย เป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร 56 แห่ง สมาชิก 187,463 ราย

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก(ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	57	187,463
สหกรณ์การเกษตร	56	187,35
สหกรณ์ประมง	1	107
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	25	51,562
สหกรณ์ออมทรัพย์	11	36,321
สหกรณ์บริการ	6	577
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	9	14,664
รวม	83	239,025

ผลการจัดระดับชั้นความเข้มแข็งสหกรณ์

สหกรณ์ภาคการเกษตร				
สหกรณ์การเกษตร	13	45	5	58
สหกรณ์ประมง		1		
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร				
สหกรณ์ออมทรัพย์	9	2		
สหกรณ์บริการ		6		4
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	1	6		2
รวม	23	60	5	64

1.8.2 กลุ่มเกษตรกร จังหวัดสุรินทร์มีกลุ่มเกษตรกร ทั้งหมด 31 แห่ง สมาชิก 3,784 ราย แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่กลุ่มเกษตรกรทำนา กลุ่มเกษตรกรทำสวน และกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์

ประเภท	จำนวนสมาชิก (ราย)	จำนวนกลุ่มเกษตรกร
กลุ่มเกษตรกรทำนา	2005	16
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	895	10
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	884	5
รวม	3,784	31

1.8.3 อาสาสมัครด้านการเกษตร จังหวัดสุรินทร์มีอาสาสมัครด้านการเกษตร 12 ด้าน ดังนี้

อำเภอ	เศรษฐกิจ	อาสาสมัคร เกษตรหมู่บ้าน	ประมงอาสา	ศรยางอาสา	อาสาสมัคร หลวง	อาสาสมัคร	ชานา ชนา	ครูบัญชีอาสา	อาสาปศุสัตว์	อาสาสมัคร สหกรณ์	อาสาสมัครปฐวิรูป	หมอดินอาสา
กาบเชิง	1	86	4	3	1	3		1	41		3	87
เขวาสินรินทร์	1	55			1		1	4	9			55
จอมพระ	1	104	4	1	1		1	2	15			105
ชุมพลบุรี	1	123	7		7		1	4	15	9		122
ท่าตูม	1	165	8	3	2		1	7	38	7	2	165
โนนนารายณ์	1	68	1	2	2		1	1	15			68
บัวเชด	1	68	3	3	2	5		1	11	9		68
ปราสาท	1	241	10		3		1	8	83	8	17	241
พนมดงรัก	1	55	9	6					32			55
เมืองสุรินทร์	1	290	6	5	6	17	1	27	58			290
รัตนบุรี	1	162	11	2	4	2	1	3	47	9		162
ลำดวน	1	51	4		2		1	2	22	3		51
ศรีณรงค์	1	63	2	18	2		1	4	21	1		62
ศีขรภูมิ	1	227	6	3	4	1	1	46	36	4		228
สนม	1	78	4	6	1		1	1	11	7		78
สังขะ	1	186	6	8	5		1	12	13	14		186
สำโรงทาบ	1	100	4		3		1	1	21			100
รวมทั้งหมด	17	2,122	89	60	46	28	14	124	488	71	22	2,123

1.8.4 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดสุรินทร์มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้งหมด 2,256 แห่ง ดังนี้

อำเภอ	จำนวน
อำเภอกาบเชิง	87
อำเภอเขวาสินรินทร์	48
อำเภอจอมพระ	118
อำเภอชุมพลบุรี	284
อำเภอท่าตูม	253
อำเภอโนนนารายณ์	47
อำเภอบัวเขต	42
อำเภอปราสาท	347
อำเภอพนมดงรัก	52
อำเภอเมืองสุรินทร์	249
อำเภอรัตนบุรี	62
อำเภอลำดวน	62
อำเภอศรีณรงค์	106
อำเภอศีขรภูมิ	150
อำเภอสนม	105
อำเภอสังขะ	198
อำเภอสำโรงทาบ	46
รวมทั้งหมด	2,256

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด จังหวัดสุรินทร์มีสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัยทั้งสิ้น 76,819.57 ไร่ เกษตรกรได้รับการรับรอง 7,885 ราย โดยเป็นสินค้าเกษตรที่รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 67,681.37 ไร่ เกษตรกร 6,134 ราย และสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP พื้นที่ 9,051 ไร่ เกษตรกร 1,453 ราย

2.1 พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม 67,540.37 ไร่ เกษตรกร 5,200 ราย

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
1) ข้าว		
มาตรฐาน Organic Thailand	730 ราย/43 กลุ่ม	8,491
มาตรฐานสากล	1,769 ราย	38,917
มาตรฐาน PGS	247 ราย	2,082
มาตรฐาน PGS Surin	3,129 ราย	17,837
รวม	4,941ราย /63 กลุ่ม	67,186

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
2) พืช (แปลง)		
รับรองแล้ว	139 ราย	190.87
รวมทั้งสิ้น	139	190.87
3) ประมง (ราย)		
รับรองแล้ว	110 ราย	163.5
รวมทั้งสิ้น	110	163.5
4) ปศุสัตว์		
รับรองแล้ว	10	384 (ตัว)
รวมทั้งสิ้น	10	384 (ตัว)
รวมทุกชนิดสินค้า	5,200 ราย / 43 กลุ่ม	67,540 ไร่ 384 (ตัว)

2.1.1 พื้นที่เพาะปลูกข้าวอินทรีย์ แยก ตามมาตรฐานการรับรอง

1) ข้าวอินทรีย์ Organic Thailand จังหวัดสุรินทร์มีเกษตรกรที่ได้รับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ทั้งสิ้นจำนวน 730 ราย จำนวน 43 กลุ่ม เป็นพื้นที่ที่ได้รับรองทั้งหมด 8,491 ไร่ รายละเอียด ดังตาราง

อำเภอ	จำนวนกลุ่มเกษตรกร	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)
กาบเชิง	1	19	238
เขวาสินรินทร์	1	35	352
ชุมพลบุรี	11	169	2,031
ท่าตูม	2	31	298
ปราสาท	10	104	1,132
เมือง	3	119	1,547
รัตนบุรี	1	32	278
ลำดวน	1	11	251
ศีขรภูมิ	2	35	410
สังขะ	10	152	1,702
สำโรงทาบ	1	23	253
รวม	43	730	8,491

2) ข้าวอินทรีย์ มาตรฐาน PGS surin จังหวัดสุรินทร์มีเกษตรกรที่ได้รับรองมาตรฐาน PGS surin จำนวน 3,129 ราย พื้นที่ 17,837 ไร่ รายละเอียด ดังตาราง

อำเภอ	จังหวัด	จำนวนกลุ่มเกษตรกร	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)
กาบเชิง	สุรินทร์	4	113	689.25
เขวาสินรินทร์	สุรินทร์	4	118	108.5
จอมพระ	สุรินทร์	7	188	1124.75
ชุมพลบุรี	สุรินทร์	8	248	1,636
ท่าตูม	สุรินทร์	7	197	1166.5
โนนนารายณ์	สุรินทร์	4	120	472
บัวเชด	สุรินทร์	4	110	375.75
ปราสาท	สุรินทร์	12	319	2,451
พนมดงรัก	สุรินทร์	4	112	608
เมืองสุรินทร์	สุรินทร์	21	493	2,175
รัตนบุรี	สุรินทร์	6	196	761.25
ลำดวน	สุรินทร์	6	168	1818.75
ศรีณรงค์	สุรินทร์	4	122	933.5
ศีขรภูมิ	สุรินทร์	4	146	524.5
สนม	สุรินทร์	4	105	401.75
สังขะ	สุรินทร์	6	153	1,106
สำโรงทาบ	สุรินทร์	7	221	1486.5
รวม		112	3129	17,837

3) ข้าวอินทรีย์ มาตรฐานสากล และ PGS จังหวัดสุรินทร์มีเกษตรกรที่ได้รับรองมาตรฐาน PGS จำนวน 147 ราย พื้นที่ 2,028 ไร่ มาตรฐานสากล จำนวน 123 ราย เป็นพื้นที่ที่ได้รับรองทั้งหมด 38,917 ไร่ รายละเอียด ดังตาราง

กลุ่มเกษตรกร	PGS			มาตรฐาน สากล				
	จำนวนเกษตรกร	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	มาตรฐานอินทรีย์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	ตลาดหลัก
1.สหกรณ์การเกษตรอินทรีย์สุรินทร์ จำกัด	-	-	-	NOP/EU/Fair Trade	586	13,750	4,000	90% ยุโรป ฮ่องกง
2.สหกรณ์ผลิตข้าวคุณภาพอินทรีย์ตระแสง จำกัด	-	-	-	EU/NOP	201	3,332.5	1,499	ในประเทศ

3.สหกรณ์ เกษตรอินทรีย์ ทัฟไทย จำกัด	147	2,082	380	EU/PGS	123	2,111.75	690	ในประเทศ
4.มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขต สุรินทร์	-	-	-	IFOAM /EU	1	192	80	ในประเทศ
5.บจก.พลาย ออแกนิก ฟาร์ม	-	-	-	EU/NOP	1	830	373.5	ออสเตรเลีย
6.เครือข่าย วิสาหกิจชุมชน นวัตกรรม เกษตรอินทรีย์ สุรินทร์	-	-	-	ACT/EU/ Bio/Naturl and/COR/ Fairtrade	773	17,501	3,300	80% อเมริกา ยุโรป
7.วิสาหกิจชุมชน เกษตรอินทรีย์ ตำบลบุฤๅษี	-	-	-	EU/USDA	84	1,200	480	อเมริกา
รวม	147	2,082	380		1,769	38,917	10,423	

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์

2.1.2 พื้นที่เพาะปลูกพืชผักอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์มีพื้นที่เพาะปลูกพืชผักที่ได้รับรองมาตรฐาน 13 อำเภอ พื้นที่ 190.873 ไร่ เกษตรกร 139 ราย

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ราย)
1.	อ.กาบเชิง	18.696	6
2.	อ.เขวาสินรินทร์	6.58	27
3.	อ.จอมพระ	38.66	15
4.	อ.ชุมพลบุรี	11.04	4
5.	อ.โนนนารายณ์	10.5	4
6.	อ.ปราสาท	34.454	20
7.	อ.พนมดงรัก	2.1	1
8.	อ.เมืองสุรินทร์	21.275	8
9.	อ.รัตนบุรี	17.25	3
10.	อ.ศรีณรงค์	3.75	15
11.	อ.ศีขรภูมิ	12.82	6
12.	อ.สังขะ	5.25	3
13.	อ.สำโรงทาบ	8.498	27
รวมทั้งหมด		190.873	139

2.1.3 ด้านปศุสัตว์ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ) จังหวัดสุรินทร์มีเกษตรกรที่ได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ) ด้านปศุสัตว์ (ไก่ไข่) ทั้งสิ้นจำนวน 10 ราย เป็นจำนวนไก่ไข่ที่ได้รับรองทั้งหมด 384 ตัว รายละเอียด ดังตาราง

ที่	ชื่อฟาร์ม	ที่ตั้ง	จำนวนสัตว์ (ตัว)
1	พิมพ์จันทร์ฟาร์ม	6 ม.12 ต.เจียง อ.เมือง	ไก่ไข่ 70 ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ 30 ฟอง/วัน
2	ศูนย์วิจัยและพัฒนากระบือ (BRC ฟาร์ม)	90 ม.9 ต.นาบัว อ.เมือง	ไก่ไข่ 60 ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ 30 ฟอง/วัน
3	ศูนย์วิจัยและพัฒนากระบือ	90 ม.9 ต.นาบัว อ.เมือง	หลัาชนอินทรีย์ จำนวน 1 ไร่ 2 งาน 72 ตารางวา
4	เพิ่มทรัพย์ฟาร์ม	71 ม.8 ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	ไก่ไข่ 47 ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ 30 ฟอง/วัน
5	สมานชัยฟาร์ม	147 ม.3 ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	ไก่ไข่ 42 ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ 20 ฟอง/วัน
6	มณฑนาฟาร์ม	31 ม.3 ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	ไก่ไข่ 35 ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ 30 ฟอง/วัน
7	ฐานิภาฟาร์ม	247 ม.3 ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	ไก่ไข่ 30 ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ 15 ฟอง/วัน
8	วารุณีฟาร์ม	ม.3 ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	ไก่ไข่ 30 ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ 15 ฟอง/วัน
9	อุมาภรณ์ฟาร์ม	ม.10 ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	ไก่ไข่ 30 ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ 15 ฟอง/วัน
10	เทียนทองฟาร์ม	ม.3 ต.หนองสนธิ อ.จอมพระ	ไก่ไข่ 40 ตัว/ฟาร์ม กำลังการผลิตไข่ 20 ฟอง/วัน

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์ ข้อมูล ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2568

2.1.4 มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ. 9000 เล่ม 1) ด้านประมง จังหวัดสุรินทร์มีเกษตรกรที่ได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ด้านประมง ทั้งสิ้นจำนวน 110 ราย พื้นที่เลี้ยง 163.5 ตัว รายละเอียด ดังตาราง

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
1.	กาบเชิง	8	8.5
2.	จอมพระ	4	6
3.	ชุมพลบุรี	7	6.25
4.	ท่าตูม	20	90.25
5.	ปราสาท	1	0.25
6.	พนมดงรัก	5	4.75
7.	เมืองสุรินทร์	13	9
8.	รัตนบุรี	27	18.75
9.	ศีขรภูมิ	9	4
10.	สังขะ	7	6.75
11.	สำโรงทาบ	9	9
รวมทั้งหมด			163.5

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสุรินทร์ ข้อมูล ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2568

2.2 การรับรอง GAP ทั้งหมด 1,724 ราย/แปลง พื้นที่ 9,506ไร่ แยกเป็น ด้านพืชอื่นๆ และด้านข้าว เกษตรกรรวม 1,399 ราย/แปลง พื้นที่ 7,747.29 ไร่ ด้านประมงเกษตรกร 111 ราย พื้นที่ 569.55 ไร่ และด้านปศุสัตว์จำนวน 65 ฟาร์ม

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนแปลง
1) พืชผัก (แปลง)	848	811.29	2,007
2) ข้าว	18 กลุ่ม 551 ราย	6,936	
3) ประมง	111	569.55	
4) หม่อน	25	76.3	
5) ปศุสัตว์	65	1,451,630 ตัว	
6) ยางพารา	124	1,113	
รวมทั้งสิ้น	1,724 ราย 18 กลุ่ม	9,506	2,007

3. งบประมาณ ปี 2568 รวมทั้งสิ้น 744,549,793.26 บาท เบิกจ่ายแล้ว 687,891,941.99 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.93 (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2568)

แหล่งงบประมาณ	จำนวน งาน/โครงการ	งบประมาณที่ได้รับ	ผลการ เบิกจ่ายแล้ว	ร้อยละ
งบปกติ	311.00	569,114,989.61	527,572,262.19	92.70
งบพัฒนาจังหวัด	25.00	174,102,067.65	159,435,340.72	91.58
งบประมาณอื่นๆ	6.00	1,332,736.00	884,339.08	66.36
ผลรวมทั้งหมด	337.00	737,819,994.75	517,022,002.63	92.39

4. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

1) สินค้าเกษตร ข้าว ปีเพาะปลูก 68/ 69 จังหวัดสุรินทร์มีพื้นที่เพาะปลูกข้าว 3,023,992.43 ไร่ คาดว่าจะมีผลผลิตรวม 1,169,576 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 386 กก./ไร่

- ปัญหา/ความเสี่ยง/แนวโน้มความเสียหาย เสี่ยงประสบภัยธรรมชาติ ต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตตกต่ำ ปัญหาเรื่องคุณภาพข้าว

- สถานการณ์การตลาด : ราคารับซื้อข้าวเปลือกหอมมะลิเดือนตุลาคม สีได้ตันข้าว 36-42 กรัม ความชื้นไม่เกิน 15 % ราคาปรับตัวลดลงจากเดือนที่ผ่านมา ต้นละ 200 บาท และต่ำกว่าราคารับซื้อปีที่ผ่านมาต้นละ 1,200 บาท โดยรับซื้อราคาต้นละ 15,100 - 15,900 บาท

2) สินค้าเกษตร มันสำปะหลัง ปี 2567/68 พื้นที่เพาะปลูก 100,066 ไร่ ผลผลิต 340,924 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 4,088 กก./ไร่

- ปัญหา/ความเสี่ยง/แนวโน้ม พื้นที่เพาะปลูกลดลง จากปี 2566 เนื่องจากราคารับซื้อของปีที่ผ่านมา มีราคา ลดลง เกษตรกรจึงลดพื้นที่เพาะปลูก

สถานการณ์การตลาด : ราคามันสำปะหลังสด ณ ลานมัน (คละ) อยู่ที่ กิโลกรัมละ 1.80 บาท เชื่อแบ่ง 25 % ราคารับซื้ออยู่ที่ กิโลกรัมละ 2.10 บาท และเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา พบว่า หั้วมันสด ณ ลานมัน (คละ) ราคาปรับตัวลดลงมาเล็กน้อย ราคามันเส้น ไม่มีการซื้อขายมันเส้นในจังหวัด เนื่องจากเกษตรกรนิยมขายเป็นหั้วมันสำปะหลังสด

3) **สินค้าเกษตร ยางพารา** มีเนื้อที่ยืนต้น 237,612 ไร่ เนื้อที่กรีดยางได้ 234,501 ไร่ ผลผลิต 49,309 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 210 กก./ไร่/ปี

- ปัญหา/ความเสี่ยง/แนวโน้มความเสียหาย พบว่า แนวโน้มผลผลิตยางพารามีปริมาณสูงขึ้น เนื่องจากต้นยางพาราอยู่ในช่วงที่ให้ผลผลิตสูงมีมากขึ้น ประกอบกับภาครัฐมีนโยบายประกันรายได้ทำให้ปริมาณการผลิตยางพาราโดยรวมเพิ่มขึ้น ราคาปรับตัวสูงขึ้นเนื่องจากตลาดมีความต้องการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะตลาดจีน ส่งผลให้ราคาปรับตัวเพิ่มขึ้น

สถานการณ์การตลาด : ราคาซื้อขายยางก้อนถ้วย (DRC 50%) วันนี้ราคาทรงตัว อยู่ที่ กก.ละ 27 - 28 บาท เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ขายเป็นยางก้อนถ้วย จึงไม่มีการรับซื้อน้ำยางสด จังหวัดสุรินทร์ มีผู้รับซื้อยางพารา 19 ราย โดยจะรวบรวมผลผลิตขายให้กับโรงงานในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดในภาคใต้

4) **สินค้าเกษตร อ้อยโรงงาน** พื้นที่เพาะปลูก จำนวน 137,850 ไร่ มีปริมาณผลผลิต 1,277,446 ตัน มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ย 9.89 ตัน/ไร่

- ปัญหา/ความเสี่ยง/แนวโน้มความเสียหาย พบว่า แนวโน้มปริมาณการผลิตอ้อยลดลงเนื่องจากในปีที่ผ่านมาเกษตรกรประสบปัญหาด้านราคา ทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า

- จังหวัดสุรินทร์มีโรงงานรับซื้ออ้อยโรงงานจำนวน 1 แห่ง คือ บริษัท น้ำตาลสุรินทร์ จำกัด ตั้งอยู่ตำบลปรือ อำเภอปราสาท ซึ่งปีการผลิต 2567/68 ราคาอ้อยโรงงานที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย 1,160 บาท/ตัน

5) **สินค้าเกษตร ปาล์มน้ำมัน** ปี 2568 จังหวัดสุรินทร์พื้นที่เพาะปลูก 4920 ไร่ ผลผลิต 6,464 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 4,088 กก./ไร่

- ปัญหา/ความเสี่ยง/แนวโน้ม จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ 13 อำเภอ (จาก 17 อำเภอ) ยกเว้นอำเภอสนม อำเภอจอมพระ อำเภอเขวาสินรินทร์ และอำเภอลำดวนสถานการณ์ ผลผลิตปาล์ม มีปริมาณลดลงเมื่อเทียบกับปี 2567 เนื่องจากบางพื้นที่มีการโค่นปาล์มเพื่อปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นรวมทั้งการดูแลที่ไม่ทั่วถึง

สถานการณ์การตลาด : ราคารับซื้อผลปาล์มน้ำมันเดือนตุลาคมปรับขึ้น จากเดือนที่ผ่านมา 60 สตางค์ อยู่ที่ กก.ละ 6.45 บาทในช่วงนี้ปาล์มออกสู่ตลาดน้อยลง เพราะฝนตกต่อเนื่องทำให้เกษตรกรไม่นำผลผลิตออกมาจำหน่ายลานจึงปรับราคาขึ้นเพื่อให้เกษตรกรนำผลผลิตออกมาจำหน่าย

จังหวัดสุรินทร์ มีลานรับซื้อ จำนวน 2 ลาน คือ 1.ลานอนงค์ การเกษตร บ้านโชค หมู่ 5 ตำบลจรัส อำเภอป่าซาง จังหวัดสุรินทร์ 2.ลานปาล์มเป็นเงิน 118 หมู่ 9 ตำบลนางนุด อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยลานรับซื้อรวบรวมผลผลิตขายให้กับผู้รับซื้อปลายทางในเขตจังหวัดสระบุรีสระแก้ว และจังหวัดชลบุรี

6. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

6.1 การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

1) ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยพิบัติให้เกษตรกรทราบ ผ่านสื่อต่างๆ อาทิ เพจ เว็บไซต์ วิทยุ กลุ่มไลน์
2) ขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดให้ดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนด้วยความรวดเร็ว และพิจารณา ให้มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือและการประชุม ก.ช.ภ.อ./ก.ช.ภ.จ. เพื่อให้สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3) ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์อุทกภัย และรายงานให้ผู้บังคับบัญชา/ผู้บริหาร ระดับจังหวัด และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ ในช่วงเกิดภัยจนกว่าจะเข้าสู่สภาวะปกติ

6.2 รายงานสถานการณ์การเกิดอุทกภัย

ระหว่างวันที่ 7 - 29 กันยายน 2568 จังหวัดสุรินทร์ได้เกิดพายุฝนตกติดต่อกันหลายวัน ทำให้มีปริมาณน้ำมาก โดยน้ำจากลำห้วยสาธารณประโยชน์เอ่อท่วมพื้นที่ทางการเกษตร ในพื้นที่ 13 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสังขะ อำเภอศรีณรงค์ อำเภอบัวเขต อำเภอกาบเชิง อำเภอศีขรภูมิ อำเภอลำดวน อำเภอปราสาท อำเภอสำโรงทาบ อำเภอท่าตูม อำเภอชุมพลบุรี อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอรัตนบุรี และอำเภอโนนนารายณ์ ซึ่งคาดว่าจะได้รับผลกระทบดังนี้

ด้านพืช

จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดอุทกภัย (ด้านพืช) จำนวน 13 อำเภอ 77 ตำบล 578 หมู่บ้าน คาดว่าเกษตรกรได้รับความเสียหายเบื้องต้น 12,956 ราย พื้นที่ 104,829 ไร่ (นาข้าว 77,781.25 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 26,795.25 ไร่ และไม้ผลไม้ยืนต้น 468.50 ไร่) ประเมินการมูลค่าการช่วยเหลือ 140,306,120 บาท อยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจความเสียหาย

ด้านประมง

จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดอุทกภัย (ด้านประมง) จำนวน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสังขะ อำเภอบัวเขต อำเภอศรีณรงค์ อำเภอศีขรภูมิ อำเภอท่าตูม และอำเภอสำโรงทาบ คาดว่าเกษตรกรได้รับความเสียหายเบื้องต้น 1,290 ราย พื้นที่ 814.80 ไร่ จำนวน 27 ตำบล 128 หมู่บ้าน มูลค่าความเสียหายประมาณ 6,539,400 บาท ประเมินการมูลค่าการช่วยเหลือ 3,836,187.60 บาท อยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจความเสียหาย

ด้านปศุสัตว์

จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดอุทกภัย (ด้านปศุสัตว์) จำนวน 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอศีขรภูมิ และอำเภอสำโรงทาบ คาดว่าเกษตรกรได้รับความเสียหายเบื้องต้น 57 ราย จำนวนสัตว์ที่อยู่ในพื้นที่ประสบภัย จำนวน 492 ตัว จำแนกเป็น โค 373 ตัว กระบือ 70 ตัว แพะ 24 ตัว และไก่พื้นเมือง 25 ตัว การให้ความช่วยเหลือ เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติเบื้องต้น นำเสบียงอาหารสัตว์ (หญ้าแห้ง) พระราชทาน ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย พิบัติ จำนวน 15,000 กิโลกรัม อยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจความเสียหาย

6.2 การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

6.2.1) จังหวัดสุรินทร์ประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย (ภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของกองกำลังจากนอกประเทศ)" และ "เขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน" ในพื้นที่ 17 อำเภอ 140 ตำบล 1,854 หมู่บ้าน 33 ชุมชน

6.2.2) การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของกองกำลังจากนอกประเทศ)

ด้านพืช

1) อำเภอกาบเชิง คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) ประชุมพิจารณาให้ความช่วยเหลือ เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2568 มีมติให้ใช้งบประมาณส่วนท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร 54 ราย พื้นที่การเกษตรเสียหาย 2,777.5 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 8,854.40 บาท อยู่ระหว่างดำเนินการโอนเงินให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกร

2) อำเภอสังขะ คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) ประชุมพิจารณาให้ความช่วยเหลือ เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2568 มติที่ประชุมเห็นชอบให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของกองกำลังจากนอกประเทศ) จำนวน 21 ราย โดยใช้งบท้องถิ่น พื้นที่การเกษตรเสียหาย 1.22 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 3,620 บาท อยู่ระหว่างดำเนินการโอนเงินให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกร

3) อำเภอปราสาท คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) ประชุมพิจารณาให้ความช่วยเหลือ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2568 มติที่ประชุมเห็นชอบให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของกองกำลังจากนอกประเทศ) จำนวน 28 ราย โดยใช้งบท้องถิ่น มีพื้นที่การเกษตรคาดว่าจะเสียหาย 0.3425 ไร่ วงเงินช่วยเหลือ 458.95 บาท ดำเนินการโอนเงินให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรเรียบร้อยแล้ว

ด้านปศุสัตว์

จังหวัดสุรินทร์ มีพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของกองกำลังจากนอกประเทศ (ด้านปศุสัตว์) ปี 2568 ในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ ปราสาท กาบเชิง และพนมดงรัก ดังนี้

1) อำเภอปราสาท ประชุมคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) พิจารณาให้ความช่วยเหลือประชุม (ก.ช.ภ.อ.) เมื่อวันที่ 15 ส.ค.68 ความเสียหายด้านปศุสัตว์ พื้นที่ 4 ตำบล โค 8 ตัว กระบือ 1 ตัว สุกร 1 ตัว และไก่พื้นเมือง 85 ตัว เกษตรกร 7 ราย รวมเป็นเงิน 315,300 บาท ดำเนินการโอนเงินให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรเรียบร้อยแล้วเมื่อ วันที่ 18 กันยายน 2568

2) อำเภอพนมดงรัก ประชุม คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) พิจารณาให้ความช่วยเหลือประชุม (ก.ช.ภ.อ.) เมื่อวันที่ 19 ส.ค.68 (ครั้งที่ 2) ความเสียหายด้านปศุสัตว์ พื้นที่ 3 ตำบล โค 13 ตัว กระบือ 7 ตัว และนกกระจกเทศ 5 ตัว เกษตรกร 15 ราย รวมเป็นเงิน 680,000 บาท ดำเนินการโอนเงินให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรเรียบร้อยแล้วเมื่อ วันที่ 18 กันยายน 2568

3) อำเภอกาบเชิง ประชุม (ก.ช.ภ.อ.) ในวันที่ 4 ก.ย.68 (ครั้งที่ 3) ความเสียหายด้านปศุสัตว์ พื้นที่ 6 ตำบล โค 28 ตัว กระบือ 6 ตัว สุกร 1 ตัว แพะ 3 ไก่พื้นเมือง 121 ตัว ไก่ไข่ 261 ตัว และเป็ดไข่ 50 ตัว เกษตรกร 40 ราย รวมเป็นเงิน 1,150,780 บาท ดำเนินการโอนเงินให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรเรียบร้อยแล้วเมื่อ วันที่ 30 กันยายน 2568

7. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

7.1 ปัญหานี้สืบ

กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนจังหวัดสุรินทร์ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการปี พ.ศ. 2534 ถึงปัจจุบัน จังหวัดสุรินทร์ ได้รับการอนุมัติเงินกู้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

1) อนุมัติเงินกู้รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,693 ราย จำนวนเงินที่อนุมัติ 719,596,199.45 บาท

2) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้อนุมัติเงินกู้ยืมเพื่อไถ่ถอนที่ดินคืนจากการที่เกษตรกรที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดสุรินทร์ได้นำเอกสารสิทธิ์ที่ดินไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันตามสัญญากู้ยืม จำนวน ชายฉลาก และการซื้อที่ดินคืน รวมทั้งการซื้อที่นาเช่า ระหว่างเดือนตุลาคม 2567 ถึงเดือนกันยายน 2568 มีทั้งสิ้น 14 ราย ไถ่ถอนที่ดินคืนจำนวน 120 ไร่ 3 งาน 23.2 ตารางวา อนุมัติเงินกู้ยืมที่ให้การช่วยเหลือรวม จำนวน 9,695,623 บาท

3) ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนของจังหวัดสุรินทร์ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 คงเหลือจำนวน 728 ราย ประกอบด้วย

- ลูกหนี้ชำระได้ปกติ กลุ่ม A1 จำนวน 261 ราย
- ลูกหนี้เงินต้นค้างไม่เกิน 1 ปี กลุ่ม A2 จำนวน 73 ราย
- ลูกหนี้ค้างชำระ กลุ่ม B ค้างชำระตั้งแต่ 2 ปี จำนวน 84 ราย
- ลูกหนี้ค้างชำระ กลุ่ม C ค้างชำระตั้งแต่ 2-5 ปี จำนวน 185 ราย
- ลูกหนี้ค้างชำระ กลุ่ม D ค้างชำระตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 95 ราย
- ลูกหนี้สัญญาสิ้นสุด แต่ยังคงมีเงินต้นค้างกับกองทุนหมุนเวียนฯ กลุ่ม E จำนวน 21 ราย
- ลูกหนี้อยู่ระหว่างดำเนินคดี กลุ่ม F จำนวน 4 ราย
- เรียกคืนเงินกู้โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กลุ่ม H จำนวน 1 ราย
- ลูกหนี้อยู่ระหว่างประนอมหนี้ กลุ่ม J จำนวน 3 ราย
- ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ กลุ่ม I จำนวน 1 ราย

8. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง (ระบบการบริหารงานภายในจังหวัด/การบริหารงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์/บุคลากร/ข้อจำกัดด้านสภาพพื้นที่และสังคมวัฒนธรรม)

1) จังหวัดสุรินทร์มีพื้นที่เกษตรกรรม 3,926,065.36 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 77.33% ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด พื้นที่ส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนเป็นหลักในการทำการเกษตร โดยมีพื้นที่ชลประทาน 194,233 ไร่ (4.95% ของพื้นที่เกษตรกรรม) มีพื้นที่รับประโยชน์จากน้ำ 225,587 ไร่ (5.75% ของพื้นที่เกษตรกรรม) พืชเศรษฐกิจหลัก คือ ข้าว มีพื้นที่ปลูก 3,116,731 ไร่ ชนิดของสินค้าจังหวัดสุรินทร์ไม่มีความหลากหลาย เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่ยังขาดน้ำเพื่อการเกษตร

2) จำนวนเกษตรกรลดลงอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ คนรุ่นใหม่ไม่ค่อยสนใจอาชีพการเกษตร

3) ความมั่นคงทางอาหาร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อการทำงานส่งเสริมการเกษตร

ข้อเสนอแนะ

1. จัดสร้างแหล่งน้ำ (สระน้ำ, อ่างเก็บน้ำ) ในตำบล, อำเภอ และมีระบบกระจายน้ำสู่ไร่นาเพื่อใช้น้ำในฤดูแล้ง
2. จัดสร้างระบบผันน้ำ จากแม่น้ำมูล แม่น้ำชี เข้าพื้นที่ชั้นในผ่านระบบท่อ และให้มีบ่อพักน้ำ/หรือระบบเครือข่ายท่อขนาดเล็กเข้าสู่แปลงเกษตรกร